

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2017

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte

judecători

mun. Chișinău

URSACHE Petru

ȚURCAN Anatolie

TOMA Nadejda

TIMOFTI Vladimir

ALERGUȘ Constantin

a judecat fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 3 din 20 august 1942, în cauza penală în privința lui

*Tiutiunariu Evghenia xxxx, originară din xxxx
xxxx.*

*Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
05.10.2017 – 13.12.2017 (instanța de recurs în anulare).*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 3 din 20 august 1942, Tiutiunariu Evghenia a fost condamnată în baza art. 19-58-1 „a” Cod penal al RSFSR, la 7 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe termen de 3 ani.

2. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 3 din 20 august 1942, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Tiutiunariu Evghenia.

3. În motivarea celor solicitate, procurorul indică că, în cadrul anchetării cauzei și examinării acesteia în ședința de judecată, nu au fost acumulate probe care pot servi drept motiv pentru declararea condamnatei Tiutiunariu Evghenia vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 19-58-1 „a” Cod penal al RSFSR, adică pentru tentativă de trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpata, prin acțiunile sale, a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede dispoziția art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Sentința de condamnare în privința lui Tiutiunariu Evghenia a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile inculpatei, nefiind cercetate și alte mijloace de probă.

Afară de aceasta, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul condamnatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Tiutiunariu Evghenia este apreciată ca un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Tiutiunariu Evghenia, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există alte circumstanțe care exclud tragerea inculpatei la răspundere penală.

Prin urmare, Tiutiunariu Evghenia în conformitate cu art. (3) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. (3) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare” de patrie.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Tiutiunariu Evghenia a fost condamnată la 20 august 1942, prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 3, pentru tentativă de trădare de patrie.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Tiutiunariu Evghenia în baza art. 19-58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, încetează procesul penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind

afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al armatei nr. 3 din 20 august 1942, cu încetarea procesului penal în privința lui *Tiutiunariu Evghenia xxxx*, condamnată în baza art. 19-58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Tiutiunariu Evghenia xxxx este reabilitată în fața societății și reintegrată în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 decembrie 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

ȚURCAN Anatolie

TOMA Nadejda

TIMOFTI Vladimir

ALERGUȘ Constantin